

OG.0003.10. 2021

Czaplinek, dnia 6 kwietnia 2021 r.

Pan Radny
Maciej Bernat
Rada Miejska w Czaplinku

Odpowiedź na interpelację

Uprzejmie dziękuję za złożenie w dniu 24 marca 2021 r. interpelacji w istotnej sprawie, a jednocześnie działając w oparciu o treść art. 24 ust. 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2020 r. poz. 713 ze zm.) udzielam niniejszym Panu odpowiedzi na nią, jak poniżej:

Pańska interpelacja dotyczyła wyjaśnienia kwestii uprawnień posiadanych przez Straż Miejska w Czaplinku w działaniach na j. Drawsko. Analizując dokumentację dotyczącą realizacji Budżetu Obywatelskiego na 2021 r., opublikowaną na stronie internetowej Gminy Czaplinek, w protokole ze spotkania zespołu ds. budżetu obywatelskiego dn. 19 marca br. dostrzegł Pan zapis, że SM w Czaplinku nie posiada uprawnień i narzędzi do egzekwowania przepisów prawa na akwenach wodnych. Z wiedzy jaką Pan posiadał wynikało, że obowiązuje Uchwała Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego Nr XXXVII/499/15 z dn. 24 czerwca 2014, na podstawie której została opracowana informacja o sportowym i rekreacyjnym korzystaniu z j. Drawsko (Zarządzenie Burmistrza nr 62/2014 r.) Przytoczony dokument jasno określa jakie zasady obowiązują na terenie j. Drawsko, a co za tym idzie nadzór nad tymi zasadami pełni Straż Miejska, Policja oraz Straż Rybacka. W związku z tym uznał Pan za konieczne wyjaśnienie wzajemnie wykluczających się informacji.

Sejmik Województwa Zachodniopomorskiego podjął w dniu 24 czerwca 2014 r. uchwałę nr XXXVII/499/14 (a nie XXXVII/499/15, którą Pan omyłkowo podał) w sprawie Drawskiego Parku Krajobrazowego. Podstawą prawną przyjęcia tej uchwały wówczas był art. 18 ust. 1 pkt 1 z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2013 r. poz. 596, poz. 645, oraz z 2014 r., poz. 379), w związku z art. 16 ust. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r. poz. 627, poz. 628, poz. 842).

§ 4 tej uchwały zawierał szereg zakazów dotyczących akwenów wodnych, a mianowicie zakaz:

- 1) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody lub racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej (§ 4 ust. 1 pkt 6);
- 2) budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem

obiektów służących turystyce wodnej, gospodarce wodnej lub rybackiej (§ 4 ust. 1 pkt 7), z tym że zakaz ten nie dotyczy kompleksów zwartej zabudowy wskazanych w planie ochrony Parku lub planach ochrony innych form ochrony przyrody pokrywających się z obszarem Parku lub studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego i miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego (§ 4 ust. 4);

3) likwidowania, zasypywania i przekształcania zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych (§ 4 ust. 1 pkt 8);

4) używania łodzi motorowych i innego sprzętu motorowego na otwartych zbiornikach wodnych (§ 4 ust. 1 pkt 13), z tym że:

a) dla obszaru jeziora Drawsko i jeziora Siecino w części wskazanej w załączniku nr 3a do uchwały, zakaz nie dotyczy używania statków o napędzie mechanicznym używanych wyłącznie do celów sportowych lub rekreacyjnych o mocy do 40 kW – w okresie od 1 lipca do 31 października, w godzinach od 10:00 do 18:00 (§ 4 ust. 5).

b) dla obszaru jeziora Drawsko w części wskazanej w załączniku nr 3b do uchwały, zakaz nie dotyczy używania statków o napędzie mechanicznym wykonujących regularny przewóz osób według określonego rozkładu i zarejestrowanych na przewóz ponad 8 osób zgodnie z wpisem w dokumencie rejestracyjnym, wydanym na podstawie art. 20 ust. 4 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o żegludze śródlądowej (Dz.U. z 2013 r., poz. 1458) poruszających się z prędkością nieprzekraczającą 15 km/h – w okresie od 1 maja do 31 października w godzinach od 10:00 do 18:00 (§ 4 ust. 6);

c) dla obszaru jeziora Drawsko i jeziora Siecino zakaz nie dotyczy statków o napędzie mechanicznym do 5kW oznakowanych i zarejestrowanych zgodnie z art. 20 ustawy z dnia 18 kwietnia 1985r. o rybactwie śródlądowym (Dz.U. z 2009r, nr 189, poz. 1471, z 2010, Nr 200, poz. 1322, Nr 182, poz. 1228, z 2013 r., poz. 628, poz. 1158) i używanych wyłącznie do amatorskiego połowu ryb – w okresie od 1 maja do 31 października (§ 4 ust. 7).

d) dla całego obszaru Parku zakaz nie dotyczy pracowników Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, Służby Leśnej, Państwowej Straży Łowieckiej oraz funkcjonariuszy Policji i Straży Miejskiej w trakcie wykonywania przez nich obowiązków służbowych i podmiotów uprawnionych do wykonywania ratownictwa wodnego zapewniających bezpieczeństwo na zlecenie zarządzającego wyznaczonym obszarem wodnym w trakcie wykonywania przez nie zadań statutowych (§ 4 ust. 8).

To zacytowanie w dość rozszerzonej formie uchwały Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego ma wskazać teren jeziora Drawsko, który jest objęty tą uchwałą oraz zakres zakazów i ograniczeń, jak również zwolnień od tych zakazów i ograniczeń, jakie obowiązują na tym terenie. Wskazać też trzeba, że zakazy te mają charakter prawa miejscowego wydanego na podstawie upoważnienia ustawowego. Oznacza to również, że pozostałe obszary nie objęte uchwałą są wyłączone spod tych zakazów.

Odrębną regulacją natomiast jest Zarządzenie nr 62/2014 Burmistrza Czaplinka z dnia 18 lipca 2014 r. w sprawie wprowadzenia informacji o

sportowym i rekreacyjnym korzystaniu z j. Drawsko. W części jest to powtórzenie uchwały Sejmiku i zadbanie o to, żeby właściwa informacja była dostępna na terenie Gminy, ale częściowo wprowadza zakazy, których w uchwale Sejmiku nie ma (np. całkowity zakaz używania skuterów wodnych). Wydaje się, że Zarządzenie wykracza poza prawne umocowanie Burmistrza Czaplinka do stanowienia zakazów i ograniczeń. Będzie to przedmiotem odrębnej analizy, czy Zarządzenie to utrzymać w mocy w tym zakresie, jaki jest obecnie obowiązujący.

Zasadniczą częścią Pana interpelacji jest sprawa uprawnień Straży Miejskiej w Czaplinku do sprawowania nadzoru nad przestrzeganiem prawa na akwenach wodnych, w tym również dyscyplinowanie obywateli poprzez nakładanie mandatów karnych za łamanie prawa. Zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o strażach gminnych (Dz.U. z 2019 r. poz. 1795 ze zm.) straż wykonuje zadania w zakresie ochrony porządku publicznego wynikające z ustaw i aktów prawa miejscowego. Wskazać tu trzeba, że uprawnienia straży miejskich są limitowane i ograniczone w stosunku do uprawnień Policji. To ograniczenie wynika głównie z art. 95 § 4 ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz.U. z 2021 poz. 457), zgodnie z którym straże miejskie mogą nakładać tylko mandaty za wykroczenia określone w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 17 listopada 2003 r. w sprawie wykroczeń, za które strażnicy straży gminnych są uprawnieni do nakładania grzywien w drodze mandatu karnego (Dz. U. poz. 2026, z licznymi zmianami) w całym szeregu wykroczeń (89) nie zawiera odrębnego upoważnienia do nakładania mandatów karnych za naruszanie zakazów dotyczących akwenów wodnych (choć częściowo strażnicy mają prawo nakładać mandaty karne za niektóre wykroczenia w ruchu drogowym). Jediną skuteczną bronią jest art. 54 Kodeksu wykroczeń, zgodnie z którym za wykroczenie przeciwko wydanym z upoważnienia ustawy przepisom porządkowym o zachowaniu się w miejscach publicznych podlega karze grzywny do 500 złotych albo karze nagany.

Zgodnie z konstytucyjną zasadą praworządności, akty prawa miejscowego wydawane są na podstawie i w granicach upoważnień zawartych w ustawie. Zakres ich obowiązywania jest powszechny, ale tylko na terenie działania właściwego organu. Ponadto powinny być publikowane w wojewódzkich dziennikach urzędowych prowadzonych przez wojewodę. O ile nie ma wątpliwości co do tego, że uchwała nr XXXVII/499/14 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 24 czerwca 2014 r. w sprawie Drawskiego Parku Krajobrazowego jest aktem prawa miejscowego, to przymiotu takiego nie ma zarządzenie burmistrza, ponieważ jest to akt wykonawczy prawa miejscowego.

Podsumowując, Straż Miejska ma możliwość skutecznego działania jedynie w przypadku tej części j. Drawsko, która jest objęta uchwałą Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego. Na pozostałym terenie należy bezwzględnie stosować art. 12 ust. 1 ustawy o strażach gminnych, a więc:

- 1) udzielać pouczeń, zwracać uwagę, ostrzegać lub stosować inne środki oddziaływania wychowawczego;
- 2) ujmować osoby stwarzające w sposób oczywisty bezpośrednie zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzkiego, a także dla mienia i niezwłocznego doprowadzenia do najbliższej jednostki Policji;
- 3) wydawać osobom polecenia określonego zachowania się w granicach niezbędnych do wykonywania czynności określonych w punktach 1 i 2.

BURMISTRZ CZAPLINKA

Marcin Maruszewicz